

Anna Berenika Siwirska

Uniwersytet Warszawski, Polska

University of Warsaw, Poland

e-mail: a.siwirska@uw.edu.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8159-8232>

30 lat Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce

30 Years of the Belarusian Language Olympiad in Poland

30 гадоў Алімпіяды па беларускай мове ў Польшчы

Abstract: This article discusses the thirty-year history of the Belarusian Language Olympiad in Poland. The author notes the most important moments in the history of the Olympiad, describes the organizational structure of the competition, characterizes the individual stages and topics of the competition, and lists all entities involved in preparing, organizing and conducting the Belarusian Language Olympiad in Poland. In addition, the article discusses in detail the role and importance of the Olympiad for participants, for schools that offer supplementary study of Belarusian as a foreign language, for the Belarusian minority in Poland and for teachers working with particularly talented students.

Keywords: Belarusian language, olympiad, Belarusian education in Poland, Department of Belarusian Studies of the University of Warsaw, anniversary.

Рэзюмэ: У артыкуле прадстаўлены доўгі перыяд існавання алімпіяды па беларускай мове ў Польшчы. Пералічваюцца найбольш важныя моманты трыццацігадовай гісторыі алімпіяды па беларускай мове, характарызуецца арганізацыйная структура конкурсу, аналізуюцца асобныя этапы і тэматыка конкурсу, апісваюцца ўсе суб'екты, якія ўдзельнічаюць у падрыхтоўцы, арганізацыі і правядзенні алімпіяды па беларускай мове ў Польшчы. Акрамя таго, у артыкуле падрабязна разглядаецца роля і значэнне алімпіяды для ўдзельнікаў спаборніцтваў, школ з дадатковым вывучэннем беларускай мовы, беларускай нацыянальнай меншасці ў Польшчы і настаўнікаў, якія працуюць з асабліва таленавітай моладдзю.

Ключавыя словы: беларуская мова, алімпіяда, беларуская адукацыя ў Польшчы, кафедра беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта, юбілей.

Olimpiada Języka Białoruskiego dla uczniów szkół średnich została zorganizowana po raz pierwszy w roku szkolnym 1994/1995 zgodnie z Zarządzeniem nr 28 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 1992 r. w sprawie organizacji oraz zasad

przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad przedmiotowych [Dz.Urz.MEN. 1992]. Dziś podstawę prawną istnienia Olimpiady Języka Białoruskiego i zasad jej działania stanowi Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia

30 lat Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce

29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad [Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125].

Od samego początku organizatorem merytorycznym Olimpiady jest Katedra Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego; pośród pracowników KB wybierani są członkowie Komitetu Głównego, którzy odpowiadają za przygotowanie, organizację i przeprowadzenie zawodów oraz rozliczenie dotacji otrzymanej z Ministerstwa Edukacji Narodowej na ten cel. Pierwszym Przewodniczącym Komitetu Głównego Olimpiady Języka Białoruskiego był prof. dr hab. Aleksander Barszczewski, pisarz, poeta, naukowiec, wieloletni kierownik Katedry Białorutenistyki. Dziś Olimpiadzie przewodniczy dr Volha Tratsiak, także wieloletnia pracownica KB UW, która w roku szkolnym 2021/22 zastąpiła wcześniejszego Przewodniczącą KB OJB, prof. dr. hab. Mikołaja Chaustowicza [<http://kb.uw.edu.pl/olimpiada/komitet-glowny>].

Głównym celem Olimpiady Języka Białoruskiego jest szerzenie wiedzy białorusoznawczej z zakresu literatury, języka, kultury, folkloru, nauki o społeczeństwie, a także poznawanie polsko-białoruskich związków literackich, językowych i kulturowych. Cel główny realizowany jest poprzez szereg celów operacyjnych, które prowadzą do poszerzenia wiedzy białorutenistycznej zawodników, lepszego rozumienia procesów kulturowo-historycznych, literaturoznawczych i językowych, umiejętności posługiwania się literackim językiem białoruskim oraz rozróżniania cech dialektalnych na obszarze Polski północno-wschodniej, a także wykorzystywania nabytej wiedzy na temat wielokulturowości pogranicza polsko-białoruskiego w dyskursie humanistycznym.

Tematyka zawodów przygotowawana jest w oparciu o elementy podstawowych treści programowych oraz zasugerowane przez organizatora dodatkowe lektury pozaprogramowe, związane z tematem przewodnim Olimpiady. Zarówno część pisemna, jak i ustna mają na celu aktywizację uczestników w zakresie samodzielnych analiz i charakterystyk wybranych zagadnień z literatury białoruskiej z uwzględnieniem piśmiennictwa emigracyjnego oraz twórczości „Białowieżan”. Sprawdza również znajomość języka

białoruskiego, wiadomości z zakresu kultury białoruskiej, a także polsko-białoruskich związków literackich i kulturowych.

Olimpiadzie Języka Białoruskiego towarzyszy co roku hasło przewodnie, nie tylko warunkujące tematykę zadań olimpijskich, lecz także mobilizujące uczniów do pogłębienia wiedzy w zakresie historii literatury i kultury białoruskiej. Przez 30 lat OJB tematem poszczególnych edycji była twórczość m.in.: Maksima Bagdanowicza, Maksima Tanki, przedstawicieli ugrupowania „Białowieża”, Konstantego Kalinowskiego, Wasila Bykaua, twórców Naszej Niwy, Janki Kupały, Wincenta Dunina-Marcinkiewicza, Maksima Hareckiego i Wasyla Pietruczuka, Uładzimir Karatkiewicza, Łarysy Geniusz, Alesia Barskiego i Uładzimir Arłoua. Zazwyczaj temat przewodni jest wybierany ze względu na przypadającą w danym roku szkolnym rocznicę śmierci lub narodzin danego autora, bądź powstania danego ugrupowania literackiego. W roku szkolnym 2022/23 Olimpiada Języka Białoruskiego była poświęcona twórczości Aleksandra Barszczewskiego (pseudonim literacki Aleś Barski), inicjatora powołania do życia Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce i pierwszego Przewodniczącego Komitetu Głównego OJB, zmarłego w 2022 roku [Archiwum OJB].

Dla uczniów wykazujących szczególne zaangażowanie i zdolności w zakresie nauki języka i wiedzy o literaturze białoruskiej udział w zawodach olimpijskich jest możliwością rozwoju i dalszego pogłębiania swoich zainteresowań. Na dodatkowych zajęciach przygotowujących do udziału w Olimpiadzie Języka Białoruskiego nauczyciele mają możliwość poświęcenia większej ilości czasu i tym samym okazania większego wsparcia szczególnie utalentowanej młodzieży. Organizacja OJB jest więc też jednym z narzędzi pracy z uzdolnionymi uczniami, którymi dysponują nauczyciele w szkole średniej.

Uczniowie biorący udział w zawodach, poza poszerzeniem własnej wiedzy, osiągają jeszcze dodatkowe, bardziej materialne korzyści. Wszyscy finaliści otrzymują atrakcyjne nagrody rzeczowe, a laureaci, a więc uczniowie, którzy osiągnęli najlepsze rezultaty, mogą liczyć także na ulgi w postępowaniu rekrutacyjnym

na wielu kierunkach studiów oraz na specjalne stypendium na pierwszym roku studiów.

Olimpiada Języka Białoruskiego realizowana jest w trzech etapach:

I stopnia – zawody szkolne

II stopnia – zawody okręgowe

III stopnia – zawody centralne.

Zawody pierwszego stopnia składają się z części pisemnej i są przygotowywane i przeprowadzane oraz sprawdzane przez nauczycieli języka białoruskiego w szkołach, w których uczniowie uczą się języka białoruskiego. Zawody okręgowe i centralne składają się z dwóch części: pisemnej i ustnej. Są przygotowywane, przeprowadzane i sprawdzane przez członków Komitetu Głównego OJB, czyli przez osoby niezaangażowane w kształceniu uczestników OJB [<http://kb.uw.edu.pl/olimpiada/dokumenty/>]. Zawody zwieńczone zostają uroczystym finałem w siedzibie Katedry Białorutenistyki UW, podczas którego dla laureatów i finalistów przygotowywane są liczne atrakcje, wycieczki, nagrody i dyplomy.

Organizacja Olimpiady Języka Białoruskiego byłaby niemożliwa bez pomocy nauczycieli, administracji i dyrekcji szkół średnich. Od samego początku szczególnie zaangażowane w organizację Olimpiady Języka Białoruskiego są dwa podlaskie licea: II Liceum Ogólnokształcące z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce i II Liceum Ogólnokształcące z Białoruskim Językiem Nauczania w Bielsku Podlaskim. Od pierwszego roku istnienia Olimpiady obydwa szkoły są współorganizatorami olimpijskich zmagani: etap okręgowy jest przeprowadzany tradycyjnie w II Liceum Ogólnokształcącym z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce, a etap centralny w II Liceum Ogólnokształcącym z Białoruskim Językiem Nauczania w Bielsku Podlaskim, dokąd przyjeżdżają wszyscy uczniowie, nauczyciele oraz członkowie komitetu głównego OJB.

Wybór Liceów Ogólnokształcących w Hajnówce i Bielsku Podlaskim na miejsce przeprowadzania zawodów Olimpiady Języka Białoruskiego był nieprzypadkowy. Obydwa licea mają długą historię i ogromne zasługi w podtrzymywaniu białoruskiej

kultury i propagowaniu białoruskiej literatury i języka. Szkoła średnia w Bielsku Podlaskim została uruchomiona już we wrześniu 1944 roku jako Dwuletnie Białoruskie Liceum [Romanowska 2010: 87]. W tym samym roku w Hajnówce zostało stworzone Białoruskie Gimnazjum Państwowe, przekształcone w 1949 roku w Liceum Ogólnokształcące z Białoruskim Językiem Nauczania [<http://bialorushajnowka.pl/historia-szkoly>]. Od tej pory nieprzerwanie obydwie licea kształcą młodzież w zakresie języka i literatury białoruskiej, a z czasem białoruskie szkoły średnie stały się ważnymi ośrodkami, podtrzymującymi poczucie tożsamości etnicznej wśród białoruskiej mniejszości mieszkającej w Polsce. Jak można przeczytać na stronie Liceum w Bielsku Podlaskim [<https://www.lozbnj.edu.pl/?strona=historia>]:

„Wyniki dydaktyczne nigdy nie przysłoniły białoruskiego charakteru szkoły, która przez dziesięciolecia propaguje kulturę białoruską wśród młodzieży i w lokalnym środowisku. Zorganizowano niezliczoną ilość spotkań z ludźmi kultury, zespołami, pisarzami i poetami białoruskimi, Białostoczczyzny i Białorusi. Obrzędowość białoruska była i jest jednym z podstawowych tematów w programie nauczania języka białoruskiego”

O roli, jaką odgrywają szkoły średnie dla białoruskiej mniejszości najlepiej świadczy fakt, że liczba uczniów obydwu liceów z językiem białoruskim nie ulega znaczącym zmianom, mimo stałego spadku zainteresowania nauką języka białoruskiego na poziomie szkół podstawowych, w których liczba uczniów przez ostatnie 50 lat zmniejszyła się dziesięciokrotnie – dla porównania w roku szkolnym 1969/70 w ówczesnym województwie białostockim działały 164 szkoły podstawowe z 11 302 uczniami, w roku szkolnym 1987/88 zostało 58 dwujęzycznych szkół podstawowych, w których języka białoruskiego uczyło się łącznie 3690 dzieci, a w roku szkolnym 2004/2005 funkcjonowały ostatnie 23 szkoły podstawowe, w których jest organizowana nauka języka białoruskiego, przede wszystkim w ramach dodatkowego przedmiotu dla 1768 uczniów. W szkołach średnich z kolei po ustabilizowaniu się sytuacji

30 lat Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce

demograficznej na Podlasiu, liczba uczniów uczących się języka białoruskiego wahała się nieznacznie i trend zmiany tej liczby nie był jednoznacznie spadkowy – najpierw liczba młodzieży uczącej się języka białoruskiego na poziomie szkoły średniej rosła od 494 osób w roku szkolnym 1960/61 do 724 osób w roku szkolnym 1965/66, aby nieznane opadła do 560 osób w roku 1982/83 i znów zacząć się podnosić aż do 657 osób w roku szkolnym 1988/89 [Romanowska 2010: 96–100]. Świadczy to o silnej pozycji w lokalnej społeczności dwóch szkół średnich z nauką języka białoruskiego, tradycji i szacunku, jakim cieszy się w wśród miejscowych kadra pedagogiczna. Dzięki bliskiej współpracy Komitetu Głównego i dyrekcji Liceów w Bielsku Podlaskim i Hajnówce możliwe jest kontynuowanie zadania, jakim jest propagowanie znajomości białoruszczyzny wśród młodzieży mieszkającej na Podlasiu, podnoszenie prestiżu białoruszczyzny w środowisku i nagradzanie uczniów szczególnie zaangażowanych i pilnych w nauce języka i literatury białoruskiej.

Chociaż Olimpiada Języka Białoruskiego jest organizowana przede wszystkim dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Edukacji Narodowej i staraniom Katedry Białorutenistyki UW, II LO w Bielsku Podlaskim oraz II LO w Hajnówce, to przez 30 lat istnienia OJB zachodziły różne zmiany w składzie podmiotów współpracujących z głównymi organizatorami i liczbie uczniów, a także szkół, do których uczęszczają uczniowie będący uczestnikami Olimpiady Języka Białoruskiego. W pierwszym okresie funkcjonowania OJB poza Ministerstwem Edukacji Narodowej przeprowadzenie zawodów finansowało Stowarzyszenie Polska-Białoruś. Osobne nagrody dla laureatów i finalistów fundował także Białoruski Związek Towarzystw Przyjaźni i Współpracy Kulturalnej z Zagranicą, który organizował także uroczysty finał Olimpiady w Mińsku na Białorusi. Podczas wyjazdu uczestnicy OJB mogli wziąć udział w wielu kulturalnych atrakcjach i wycieczkach po białoruskiej stolicy, a uroczysty finał swoją obecnością w poszczególnych latach zaszczylicy kolejni Ambasadorowie RB w Polsce, przedstawiciele białoruskiego ministerstwa edukacji, wykładowcy i władze Białoruskiego

Uniwersytetu Państwowego, a także białoruscy pisarze i artyści [Archiwum OJB].

Wiele zmian w organizacji OJB przyniósł rok szkolny 2008/2009, w którym cały ciężar organizacyjny spadł na Katedrę Białorutenistyki UW – współpraca ze stroną białoruską została w tym roku zerwana, co oznaczało także rezygnację z organizacji uroczystego finału w Mińsku. Od tego czasu wycieczkę na Białoruś dla finalistów i laureatów Olimpiady Języka Białoruskiego zastąpił wyjazd do Warszawy, do budynku Uniwersytetu Warszawskiego i Ambasady RB. Z kolei grono uczniów tradycyjnie biorących udział w zawodach, którzy wywodzili się przede wszystkim z dwóch szkół pomagających w organizacji zawodów, czyli II Liceum Ogólnokształcącego z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce i II Liceum Ogólnokształcącego z Białoruskim Językiem Nauczania w Bielsku Podlaskim, poszerzyło się o uczniów II LO im. K. Baczyńskiego w Białymstoku i to od razu z sukcesami – aż 4 z 7 laureatów było uczniami białostockiego liceum [Archiwum OJB]. Niestety uczniowie z Białegostoku po kilku latach stracili zainteresowanie nauką języka białoruskiego – w szkole zaprzestano organizowania dodatkowych zajęć z języka białoruskiego i przez kilka lat białostockie liceum nie delegowało swoich uczniów do udziału w Olimpiadzie Języka Białoruskiego. Sytuacja ponownie poprawiła się w roku szkolnym 2022/23, gdy w II LO im. K. Baczyńskiego zostały uruchomione lekcje z języka białoruskiego, w których mogą uczestniczyć uczniowie ze wszystkich szkół średnich w Białymstoku. Dzięki temu białostocki licealiści ponownie biorą udział w olimpijskich zmaganiach.

Zainteresowanie udziałem w OJB od kilku lat wykazują też pojedynczy uczniowie ze szkół, w których nie jest prowadzona nauka języka białoruskiego. Jest to związane z sytuacją gospodarczo-polityczną i spowodowanym przez nią nasileniem emigracji z Białorusi do Polski. Kluczowym w tym kontekście był rok 2020, w którym w wyniku represji politycznych z Białorusi do Polski uciekły setki tysięcy Białorusinów. Represje polityczne zdecydowały także o zerwaniu jakichkolwiek stosunków Komitetu

Głównego OJB z Ambasadą Republiki Białorusi w Polsce. Do tego roku ambasada zwyczajowo zapraszała do siebie laureatów i finalistów OJB oraz fundowała dla nich przynajmniej symboliczne nagrody rzeczowe. Od 2020 roku laureaci i finaliści Olimpiady Języka Białoruskiego nie odwiedzają już Ambasady RB.

Udział uczniów ze szkół, w których nie jest prowadzona nauka języka białoruskiego jest możliwy, chociaż bardziej skomplikowany ze względów logistycznych. I etap zawodów OJB jest przeprowadzany przez nauczyciela języka białoruskiego w szkole, do której uczęszcza uczeń. Jeśli w danej placówce edukacyjnej nie ma nauczyciela języka białoruskiego, uczeń zainteresowany udziałem w OJB może się zgłosić do Komitetu Głównego, który skieruje go do najbliższej szkoły, w której organizowane są zawody na poziomie szkolnym. W praktyce jednak I etap zawodów odbywa się tylko w Białymstoku, Hajnówce i Bielsku Podlaskim, a dojazd do tych miejscowości jest uciążliwy dla uczniów spoza Podlasia. Aby znaleźć rozwiązanie tej sytuacji Komitet Główny, jeśli zachodzi taka potrzeba, organizuje etap szkolny w swojej siedzibie, w budynku Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW w Warszawie. W etapie szkolnym organizowanym w Warszawie biorą udział pojedynczy uczniowie z Warszawy, Gdyni, Kielc i innych miejscowości oddalonych od Hajnówki, Bielska Podlaskiego i Białegostoku. Uczniowie z Dąbrowy Białostockiej i Terespoła okazjonalnie przystępują z kolei do etapu szkolnego w Hajnówce lub Bielsku Podlaskim. W rezultacie z roku na rok rośnie liczba szkół, z których pochodzą uczniowie biorący udział w Olimpiadzie Języka Białoruskiego. Do dwóch tradycyjnie zaangażowanych w Olimpiadę liceów – w Hajnówce i Bielsku Podlaskim, od roku szkolnego 2018/19 stale dołączają nowe szkoły. Najpierw do zmagania olimpijskich dołączyli pojedynczy uczniowie z II LO Klasyk w Warszawie, następnie uczniowie z III Liceum Ogólnokształcącego im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni, I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Kopernika w Krośnie, Liceum Ogólnokształcącego w Dąbrowie Białostockiej, a od roku 2022/23 wspomniani już uczniowie trzech liceów białostockich.

W rezultacie, dzięki wzajemnym staraniom Komitetu Głównego i szkół, a przede wszystkim nauczycieli języka białoruskiego, udaje się utrzymać zainteresowanie udziałem w zawodach Olimpiady Języka Białoruskiego na podobnym poziomie przez kilkanaście ostatnich lat, a terytorialnie zasięg Olimpiady nawet się zwiększył, bo bierze w niej udział młodzież nie tylko z Podlasia, ale także z innych regionów Polski. Jak zmieniała się dokładnie liczba uczestników Olimpiady prezentuje poniższa tabela.

Zaprezentowana tabela nie jest kompletna – niestety w wyniku zmian organizacyjnych i przenoszenia archiwum Komitetu Głównego OJB część dokumentów zaginęła i niemożliwe jest dotarcie do danych z niektórych lat. Niemniej zebrane informacje pokazują dynamikę zmiany liczby uczestników Olimpiady. W tym momencie liczba uczestników OJB jest niższa niż w szczytowym okresie (lata 2002–2008), utrzymuje się ona jednak na zbliżonym poziomie od ostatnich 10 edycji. To pozwala założyć, że gwałtowny spadek uczestników, który miał miejsce w latach 2008–2010 został zahamowany i był spowodowany czynnikami niezależnymi od organizatorów Olimpiady. Od roku szkolnego 2013/14 pomniejszeniu uległa też liczba uczniów, którzy otrzymywali tytuł laureata. Było to jednak podyktowane jedynie zmianami regulaminowymi, a nie obniżeniem się poziomu wiedzy uczestników zawodów – zgodnie z nowymi zasadami OJB tytuł laureata może otrzymać maksymalnie 20% finalistów. Poza tymi zmianami widać, że liczba uczniów biorących udział w zawodach II i III stopnia pozostaje na zbliżonym poziomie.

Wspomniany już wcześniej rok 2020 był też znaczący dla OJB nie tylko ze względu na represje polityczne na Białorusi. W związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemiologicznego i wprowadzeniem nauki zdalnej w szkołach w roku szkolnym 2019/20 nie odbył się centralny etap Olimpiady Języka Białoruskiego i podjęto decyzję, że ostatecznymi wynikami OJB są wyniki zmagania na etapie okręgowym – każdy uczestnik, który zakwalifikował się do ostatniego etapu, otrzymał tytuł finalisty, a laureaci, czyli najlepsi uczestnicy, nie zostali wyłonieni. W 2020 roku po raz pierwszy zrezygnowano także z organizacji

30 lat Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce

Rok szkolny	Liczba uczniów biorących udział w I etapie zawodów	Liczba uczniów biorących udział w II etapie zawodów	Liczba uczniów biorących udział w III etapie zawodów	Liczba finalistów	Liczba laureatów	Liczba szkół, w których uczą się uczestnicy zawodów
1999/2000	81	48	21	14	7	2
200/2001	92	34	18	10	8	2
2001/2002	88	29	20	12	8	2
2002/2003	179	39	24	16	8	2
2003/2004	Brak danych	53	26	19	7	2
2005/2006	176	43	27	19	8	2
2006/2007	146	43	28	22	6	2
2007/2008	126	44	32	25	7	2
2008/2009	74	53	35	27	8	2
2009/2010	57	48	31	26	6	2
2010-2013	Brak danych					
2013/2014	49	40	21	16	4	3
2014/2015	39	35	20	16	4	3
2015/2016	34	28	16	13	3	3
2016/2017	27	20	13	11	2	2
2017/2018	30	25	11	9	2	2
2018/2019	44	37	20	15	4	3
2019/2020	43	37	-	25	-	4
2020/2021	36	35	26	21	5	3
2021/22	44	41	28	22	6	3
2022/23	75	42	18	14	4	6
2023/24	50	38				7

Tabela 1. Liczba uczestników OJB. Dane z archiwum KG OJB.

uroczystego finału, a nagrody dla laureatów i finalistów zostały przesłane pocztą na adres szkół średnich. Przez kolejne dwa lata, w roku szkolnym 2020/21 oraz 2021/22, przez utrzymujące się zagrożenie epidemiologiczne etap okręgowy i centralny OJB odbywały się w formie zdalnej: Komitet Główny OJB przygotowywał arkusze egzaminacyjne i dostarczał je pocztą do szkół w Hajnówce i Bielsku, aby uczniowie mogli na miejscu wypełnić część pisemną OJB. Następnie

członkowie KG OJB łączyli się ze szkołami za pomocą narzędzi teleinformatycznych i w formie wideokonferencji przeprowadzali część ustną. Na miejscu nauczyciele zapewniali prawidłowy przebieg przeprowadzania olimpijskich zmagania, zbierali arkusze części pisemnej i wysyłali pocztą do Komitetu Głównego OJB, aby jego członkowie mogli ocenić testy i wypracowania uczestników Olimpiady. W tych dwóch kolejnych latach ponownie zaniechano organizacji

finału OJB w Warszawie i dostarczono nagrody dla laureatów i finalistów pocztą. Od roku 2022/23 Komitet Główny OJB powrócił do przeprowadzania zawodów olimpijskich w formie stacjonarnej, a w czerwcu 2023 pierwszy raz po trzech latach przerwy został zorganizowany uroczysty finał OJB w Warszawie w nowym budynku Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW przy ul. Dobrej 55.

Jak widać, mimo kolejnych problemów i zmian, jakie przechodzi Olimpiada, wydaje się, że odgrywa ona ważną rolę w motywowaniu młodzieży pochodzącej z Podlasia do zainteresowania się językiem, kulturą i literaturą białoruską, tym samym pomaga zachować tożsamość odrębności białoruskiej mniejszości

narodowej i dlatego szkołom i nauczycielom z Bielska i Hajnówki bardzo zależy na zachowaniu Olimpiady. Należy jednak podkreślić, że bez nauczycieli języka białoruskiego, którzy pracują na co dzień z młodzieżą, uczą ich języka i literatury białoruskiej oraz organizują dodatkowe zajęcia dla olimpijczyków, Olimpiada dawno przestałaby istnieć. Pozwala to wierzyć, że dalsze istnienie Olimpiady Języka Białoruskiej w Polsce nie jest zagrożone tak długo, jak w jej przeprowadzenie zaangażowani są zarówno członkowie Komitetu Głównego OJB, jak i szkoły średnie, nauczyciele języka białoruskiego i sama młodzież.

Nauczyciele języka białoruskiego z II LO z BJN w Bielsku Podlaskim i II LO z DNJB w Hajnówce podczas finału XXIX edycji OJB. Zdjęcie: Radio Unet

30 lat Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce

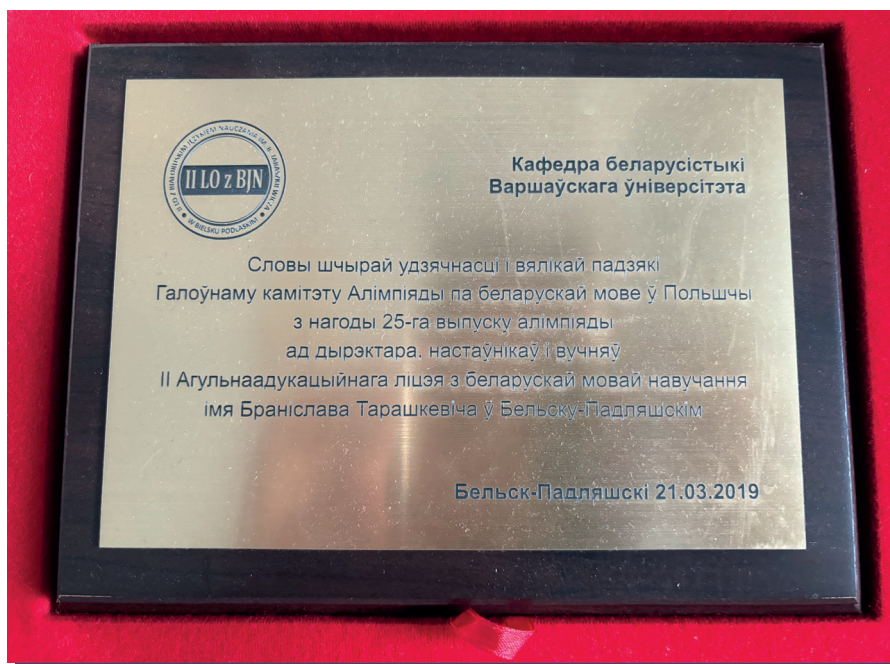
Członkowie Komitetu Głównego OJB, laureaci, finaliści i nauczyciele podczas finału XXIX edycji Olimpiady Języka Białoruskiego (25 kwietnia 2023 r.)

II etap XXIX edycji OJB
w II LO z DNJB w Hajnówce

Członkowie KG OJB oraz Dyrektor II LO z DNJB w Hajnówce, p. Igor Łukaszczyk podczas II etapu XXIX edycji OJB

Pamiątkowa tabliczka – prezent od II LO z BJN w Bielsku Podlaskim z okazji XXV edycji OJB

30 lat Olimpiady Języka Białoruskiego w Polsce

Bibliografia

- Archiwum Olimpiady Języka Białoruskiego.
 Materiał Radia Unet, <https://radiounet.fm/davedaushysyapra-peramogu-ne-magla-zasnucz-u-varshauskim-universitecze-uznagarodzili-laureatau-xxix-alimpiady-pa-belaruskaj-move-u-polshchy/> [dostęp 25.04.2023].
 Romanowska E., 2010, *Szkoła białoruska w Polsce – od czasów II po III Rzeczpospolitą*, [w:] *Białorusini*, pod red. Teresy Zaniewskiej, Warszawa.
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad, Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125, wersja online: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20020130125> [dostęp 20.02.2023].
 Strona Internetowa II Liceum Ogólnokształcącego z Białoruskim Językiem Nauczania w Bielsku Podlaskim, <https://www.lozbn.edu.pl/?strona=historia>, [dostęp 20.02.2023].
 Strona Internetowa II Liceum Ogólnokształcącego z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce, <http://bialorushajnowka.pl/historia-szkoly>, [dostęp 20.02.2023].

- Strona Internetowa Olimpiady Języka Białoruskiego, <http://kb.uw.edu.pl/olimpiada> [dostęp 20.02.2023].
Zarządzenie nr 28 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 1992 r. w sprawie organizacji oraz zasad przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad przedmiotowych, Dz.Urz.MEN.1992.7.31, wersja online: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzienniki-resortowe/organizacja-konkursow-i-olimpiad-przedmiotowych-33631467> [dostęp 20.02.2023].

Wybrane publikacje / Выбраныя публікацыі / Selected Publications

- Siwirska A.B., 2021, *Białoruskojęzyczne komentarze na forum internetowym Tut.by*, „Studia Białorutenistyczne”, t. 15, s. 363–379.
 Siwirska A.B., 2023, *Konfrontatywna refleksja nad kategoriami rodzaju gramatycznego rzeczownika w języku polskim i białoruskim*, „Acta Albaruthenica”, t. 23, s. 243–258.